

จักรพงษ์ พ่วงพรมราช 2554: การพัฒนาแบบวัดการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์วารุณี ลักนโชคดี, ค.ศ. 136 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบวัดการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ 4 ประการ คือ 1) เพื่อสร้างแบบวัดการคิดวิเคราะห์ 2) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการคิดวิเคราะห์ 3) เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่นของแบบวัดการคิดวิเคราะห์ และ 4) เพื่อสร้างคู่มือการใช้แบบวัดการคิดวิเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพและพัฒนาเกณฑ์ปกติของแบบวัด คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 380 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน แบบวัดที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยข้อคำถาม 40 ข้อ ที่มุ่งวัดการคิดวิเคราะห์ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจำแนก ด้านการจัดหมวดหมู่ ด้านการสรุป ด้านการอ้างอิงและด้านการคาดการณ์ แต่ละด้านประกอบไปด้วยข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ ที่มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกโดยมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

ผลการวิจัยพบว่าแบบวัดที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพสามารถไปใช้วัดการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

1. ความตรงตามเนื้อหาของแบบวัดการคิดวิเคราะห์จากการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามของการคิดวิเคราะห์ พบว่าข้อคำถามในแบบวัดมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00
2. ค่าความยากง่ายของข้อคำถามมีค่าตั้งแต่ 0.31-0.79 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามมีค่าตั้งแต่ 0.21-0.73
3. ความตรงตามโครงสร้างของแบบวัดจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า แบบวัดมีความตรงตามโครงสร้าง โดยค่าไคสแควร์ ที่ df เท่ากับ 729 มีค่าเท่ากับ 390.95 ($p = 1.00$) และค่ารากกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.03 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ มีค่าเท่ากับ 0.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน มีค่าเท่ากับ 0.95 และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว มีค่าเท่ากับ 0.94
4. ความเที่ยงของแบบวัดจากการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach พบว่าแบบวัดมีค่าความเที่ยงรายด้าน ได้แก่ ด้านการจำแนก ด้านการจัดหมวดหมู่ ด้านการสรุป ด้านการอ้างอิงและด้านการคาดการณ์ เท่ากับ 0.81 0.78 0.77 0.82 และ 0.79 ตามลำดับ ส่วนค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.92
5. เกณฑ์ปกติสำหรับแปลความหมายคะแนนของแบบวัดการคิดวิเคราะห์ในรูปแบบของคะแนนมาตรฐานที่ปกติทั้งฉบับมีค่า T25 - T73 ส่วนเกณฑ์ปกติรายด้าน ได้แก่ ด้านการจำแนกมีค่า T17- T66 ด้านการจัดหมวดหมู่มีค่า T33- T65 ด้านการสรุปมีค่า T35- T63 ด้านการอ้างอิงมีค่า T33- T65 และด้านการคาดการณ์มีค่า T32- T65
6. คู่มือการใช้แบบวัดการคิดวิเคราะห์มีความเหมาะสมและสะดวกในการนำไปใช้ อ่านเข้าใจง่ายและมีส่วนประกอบสำคัญครบถ้วน